

Bartoňková, Dagmar

[Grabar'-Passek, Marija Jevgen'jevna (ed.). Pamjatniki pozdnej antičnoj poezii [i.e. poèzii] i prozy II-V veka]

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. E, Řada archeologicko-klasická. 1966, vol. 15, iss. E11, pp. 197-

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/109686>

Access Date: 17. 12. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

zajímavé to, že Stiebitzovy překlady vyšly jako bibliofilie, dnešní výbor vychází v nákladu 15.000. Vkusná obálka s reprodukcí pompejské fresky vhodně doplňuje tuto půvabnou knížku.

Radislav Hošek

Pamjatniki pozdnej antičnoj poezii i prozy II—V veka, Moskva 1964. Stran 360. Cena 1 rub. 30 k.

Tato publikace je prvním ze tří plánovaných sborníků, které hodlá vydat Akademie věd SSSR ve snaze seznámit co nejširší čtenářskou veřejnost s literárními památkami pozdní antiky, jinak těžko přístupnými. V úvodu (str. 7—26) jsou stručně nastíněny antické politicko-hospodářské poměry v II. až VI. stol. n. l. a dále se čtenář seznamuje s hlavními směry, kterými se ubírala literatura oné doby. *M. J. Grabar-Passek*, který je autorem úvodu, zde mimo jiné vyslovuje nesouhlas s „nespravedlivým“ označováním literární tvorby této doby jako literatury úpadkové a říká, že kdyby byla této literatuře věnována jen z poloviny taková pozornost jako literatuře doby klasické, nemohla by být nikdy takto posuzována. Vlastní část knihy obsahuje v překladu ukázky z antické poezie (řecká poezie str. 29—114; římská poezie str. 117—220) a z antické prózy (řecká próza str. 223—302; římská próza str. 305—323). Jsou zde zastoupeni jak autoři, s jejichž překlady se již měl možnost sovětský čtenář seznámit, tak např. Lukianos, Chariton, Longos, Apuleius (i tyto překlady však byly znovu revidovány), tak i — a to v převážné většině — autoři, kteří jsou do ruštiny překládáni poprvé, a to je bezesporu také největším přínosem sborníku. Ke každému antickému básníku či prozaikovi je vždy připojena stručná charakteristika jeho života a díla. Na str. 327—355 jsou pak zařazeny poznámky k jednotlivým autorům, obsahující výklady k těm místům textu, kterým by čtenář bez klasického vzdělání stěží porozuměl. Sovětská čtenářská veřejnost se tedy může jen těšit na druhý a třetí z připravovaných sborníků této řady, jež budou obsahovat překlady vybraných míst z řeči a dopisů pozdní antiky (sborník druhý) a překlady pozdně antických děl historického a encyklopedického charakteru (sborník třetí).

Daagmar Bartoňková

Hermann Bengtson, *Griechische Geschichte von den Anfängen bis in die römische Kaiserzeit*, XI, 575 str., 4 mapy, 8 příloh. C. H. Beck, München 1965.

Knihy z Handbuchu der Altertumswissenschaft měly až posud úděl opravdových příruček. Čtenář se v nich neobrací jenom k textu, nýbrž i k hojným poznámkám a málokdy čte kapitulu jako celek, zejména pak málo přihlíží k literárním hodnotám textu.

Aby ušla tomuto osudu byla právem zařazena do nové edice, vycházející v Beckově nakladatelství pod názvem *Beck'sche Sonderausgaben*, kniha Bengtsonova o řeckých dějinách (srov. LF III, 1955, str. 269—273, a SPFFBU E 6, 1961, str. 259—260). Nepochybně si svým jasným výkladem, podaným bez všeho vědeckého aparátu, i novou úpravou pro pohodlné čtení získá nové čtenáře. Je to zajímavý pokus o popularizaci vědecké práce ze strany nakladatelství.

Radislav Hošek

Abriss der Geschichte antiker Rand-Kulturen, herausgegeben von Wolf—D. v. Barloewen, Verlag R. Oldenbourg, München 1961.

Jako protějšek k publikaci *Abriss der antiken Geschichte* vyšla tato kniha, která z pera významných odborníků má podat přehled tzv. okrajových kultur, tj. těch kultur, které se vytvořily na okraji antického světa a vešly s ním do styku. Z názvů jednotlivých kapitol je vidět celkové rozvržení knihy: Westkeltén (str. 1—16, *P. Lamrechts*), Kultur der Germanen (17—37, *Hellmut Rosenfeld*), Geschichte der Germanen bis 376 n. Chr. (38—82 *Wolf—D. v. Barloewen*), Geschichte des Donau-Schwarzemeer-Raumes im Altertum (83—149, *Robert Werner*), Geschichte der Juden vom Babylonischen Exil bis Mohammed (*Georg Stadtmüller*) a Die Araber vom Tode Alexander